

Številka zadeve: U-I-33/95

Datum odločbe: 11. 7. 1996

Področje: kazenski postopek (pravica do rehabilitacije)

Izrek: Prvi odstavek 546. člena Zakona o kazenskem postopku in prvi odstavek 250. člena Zakona o prekrških nista v skladu z Ustavo. Zakonodajalec mora ugotovljeno neskladnost odpraviti v roku šestih mesecev.

Dodatno: /

Odločitev: 9:0 (soglasno)

SAMO ZA: Jerovšek, Jambrek, Krivic, Snoj, Šinkovec, Šturm, Testen, Ude, Zupančič

Izločeni: /

POVZETEK ZADEVE:

Pobudnica je izpodbijala dve zakonski določbi, ki sta omogočali, da se po krivem obsojenim osebam v kazenskem postopku oziroma neupravičeno kaznovanim osebam v postopku o prekršku priznava škoda zaradi izgubljene delovne dobe le, če so bile v času pred obsodbo oziroma pred kaznovanjem v delovnem razmerju, drugim pa ta škoda ni bila priznana.

Ustavno sodišče je presodilo, da gre za protiustavno ureditev, saj bi taka škoda lahko nastala tudi osebam, ki bi jim delovno razmerje prenehalo še pred uvedbo kazenskega postopka, ali osebam, ki bi bile tik pred zaposlitvijo ali bi se v določenem času zaposlile, pa bi bila ta zaposlitev zaradi škodnega dogodka (tj. prestanje kazni zaradi neupravičene obsodbe) časovno zamaknjena, oziroma osebam, katere izobraževanje bi bilo ob nastopu kazni prekinjeno in bi ga lahko dokončale šele po prestani kazni. Tudi to škodo bi bilo namreč mogoče v okviru odškodninskega prava ugotoviti. Ker ZKP in ZP za takšne primere delovne dobe nista priznali, sta posegli v ustavno pravico do rehabilitacije oškodovancem, za ta poseg pa niso obstajali nujni razlogi. Ustavno sodišče je zakonodajalcu določilo rok za odpravo ugotovljene protiustavnosti.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	Nerazporejeno				
Pozicija LM					

Ekonomska dimenzija ni podana, saj niti izpodbijani predpis niti sodba US ne urejate tržno-ekonomskih razmerij.

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	Nerazporejeno				
Pozicija LM					

Ni družbene dimenzije, ker niti predpis niti sodba US ne urejata horizontalnih razmerij med različnimi družbenimi skupinami, manjšino in večino.

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
------------------	---	---	---	---	---

Pozicija sodbe in protisodbe	S	PS
Pozicija LM		
ZA: vsi	1	1

Odločba:

Ustavno sodišče presodi, da gre za poseg v ustavno pravico do rehabilitacije določenih oškodovancev, ki jih zakonski določbi v kazenskem in prekrškovnem postopku ne zajameta. Za ta poseg tudi ne obstajajo nujni razlogi. Zakonski določbi sta zato protiustavni, zakonodajalec pa ima relativno kratek rok, da ugotovljeno protiustavnost odpravi. S tem bodo tudi oškodovanci, ki jim je delovno razmerje prenehalo pred uvedbo kazenskega postopka, v katerem je bila izdana neupravičena obsodba, ali katerih izobraževanje je bilo prekinjeno in bi ga lahko dokončali šele po prestani kazni, ki pa je bila neupravičena, lahko uveljavljali povrnitev nastale škode. Odločba Ustavnega sodišča s tem daje prednost posameznikom, tj. oškodovancem v primerih, ki jih zakona ne zajemata, pa bi jih morala, ter varuje njihovo pravico do rehabilitacije, ki je ustavna kategorija. **Pozicija 1.**

Nasprotna odločitev:

Ustavno sodišče bi ohranilo zakonsko ureditev, kakršno je sprejel zakonodajalec v veljavi z utemeljitvijo, da ne krši pravice do rehabilitacije. S tem bi ohranilo pravni red in avtoriteto zakonodajalca. **Pozicija 5.**

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	1	<i>Se ne sklicuje na mednarodno oziroma tuje pravo ali sodno prakso.</i>

NAKLONJENOST VLADI (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno - NC)		
Odločitev in sodniki ZA	nc	

NAKLONJENOST DZ (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno - NC)		
Odločitev in sodniki ZA	nc	